

देवस्थान व्यवस्थापन समिती, पश्चिम  
महाराष्ट्र, कोल्हापूर या समितीच्या  
मुख्य कार्यालयाच्या आकृतीबंधामध्ये  
धर्मशास्त्र मार्गदर्शक हे पद समाविष्ट  
करणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन  
विधि व न्याय विभाग,  
शासन निर्णय क्र.डीएमसी-१२२५/प्र.क्र.२१९/का.१६  
मंत्रालय, मुंबई  
दिनांक:- २९ जानेवारी, २०२६

संदर्भ:- १) विधि व न्याय विभाग, शासन निर्णय क्र.डीएमसी-२०१४/९९७/प्र.क्र.६१(भाग-१)/का.१६,  
दि.३१.०१.२०१९.  
२) प्रशासक, देवस्थान व्यवस्थापन समिती, पश्चिम महाराष्ट्र, कोल्हापूर यांचे पत्र  
क्र.३३३८/२०२३, दि.१०.११.२०२३.

**प्रस्तावना:-**

संदर्भाधीन क्र.१ येथील शासन निर्णय, दि.३१.०१.२०१९ अन्वये देवस्थान व्यवस्थापन समिती, पश्चिम महाराष्ट्र, कोल्हापूर च्या कार्यालयाकरिता सुधारित आकृतीबंधास मान्यता देण्यात आलेली आहे. धर्मशास्त्र मार्गदर्शक नियुक्ती करण्याकरिता सचिव, देवस्थान व्यवस्थापन समिती, पश्चिम महाराष्ट्र, कोल्हापूर यांच्या अध्यक्षतेखाली दि.०५.०१.२०२२ रोजी बैठक आयोजित करण्यात आली होती. प्रशासक, देवस्थान व्यवस्थापन समिती, पश्चिम महाराष्ट्र, कोल्हापूर यांनी दि.१०.११.२०२३ च्या पत्रान्वये देवस्थान व्यवस्थापन समिती, पश्चिम महाराष्ट्र, कोल्हापूर यांच्या आस्थापनेवरील अधिकारी /कर्मचारी आकृतीबंधात धर्मशास्त्र मार्गदर्शक या पदाचा समावेश करण्याचा प्रस्ताव शासनास सादर केला आहे. देवस्थान व्यवस्थापन समिती, पश्चिम महाराष्ट्र, कोल्हापूर या समितीकडे मंदिरातील पुरोहितांस धर्मशास्त्राचे योग्य मार्गदर्शन, पुजापाठ शिकवणारा तज्ञ व्यक्ती समितीकडे उपलब्ध असणे आवश्यक आहे. धर्मशास्त्र मार्गदर्शक या पदाचे कार्य अत्यंत महत्वाचे आणि जबाबदारीचे असून मंदिरातील विविध धार्मिक विधी, नित्य पूजा, राजोपचार, पालखी उत्सव, रथोत्सव इत्यादी सर्व धार्मिक कार्यक्रमांचे परीक्षण, निरीक्षण, नियोजन आणि परंपरागत शिस्तबद्धता अबाधित राखणे, अतिविशेष राजशिष्टाचार असलेल्या मान्यवर व्यक्तींच्या भेटीदरम्यान त्यांच्या दर्शन व धार्मिक कार्यक्रमांशी संबंधित सर्व नियोजनाचे समन्वय आणि मार्गदर्शन करणे. याशिवाय प्राचीन व संस्थानकालीन काळातील शिलालेख, ताम्रपट, अभिलेख इत्यादींची तपासणी करून त्यावरील योग्य अभिप्राय प्रशासनास कळविणे, तसेच वज्रलेप, मूर्ती संवर्धन आदी संवेदनशील धार्मिक विषयांवर आवश्यक तज्ञ सल्ला देणे इ.सर्व कामे पाहणेकरिता मंदिरामध्ये जबाबदार व तज्ञ धर्मशास्त्र मार्गदर्शक उपलब्ध असणे आवश्यक आहे. सदर बाबींचा विचार करता, संदर्भाधीन क्र.२ येथील दि.१०.११.२०२३ रोजीच्या पत्रान्वये प्रशासक, देवस्थान व्यवस्थापन समिती, पश्चिम महाराष्ट्र, कोल्हापूर यांनी सादर केलेला प्रस्ताव विचारात घेऊन देवस्थान व्यवस्थापन समिती, पश्चिम महाराष्ट्र, कोल्हापूर या समितीच्या मुख्य कार्यालयाच्या आकृतीबंधामध्ये धर्मशास्त्र मार्गदर्शक हे पद समाविष्ट करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

## शासन निर्णय:-

देवस्थान व्यवस्थापन समिती, पश्चिम महाराष्ट्र, कोल्हापूर या समितीच्या मुख्य कार्यालयाच्या आकृतीबंधामध्ये धर्मशास्त्र मार्गदर्शक हे पद खालील प्रमाणे समाविष्ट करण्यात येत आहे-

पदनाम	वेतनश्रेणी	एकूण पदे	शैक्षणिक पात्रता	वयोमर्यादा	भरतीची पद्धत
धर्मशास्त्र मार्गदर्शक	एस-८- २५५००- ८११००	१	किमान १० वी पास, त्यास संस्कृत भाषा, धर्मशास्त्र, वेद, आगमशास्त्र, पुराण, यज्ञकर्म इ. विषयात उत्तम ज्ञान, किमान षोडस संस्कारांचे (सोळासंस्कार), देवस्थानविषयी परंपरेने चालणा-या पुजापद्धतीचे ज्ञान तसेच उमेदवाराकडे शासनमान्य वैदिक पाठशाळेचे नोंदणीकृत प्रमाणपत्र किंवा धर्मशास्त्रातील पदवी.	१८ ते ३८ वर्ष	सरळसेवा

धर्मशास्त्र मार्गदर्शक पदावरील नियुक्तीकरिता संदर्भाधीन शासन निर्णय, दि.३१.०१.२०१९ मधील नमुद अटी कायम राहतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२६०१२९१८०६३०१११२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

( सागर ज. बोंद्रे )  
उप विधि सल्लागार-नि-उप सचिव  
महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

१. मा.मुख्यमंत्री महोदयांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
२. मा.उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा.उप मुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा.राज्यमंत्री (विधि व न्याय) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
६. मा.प्रधान सचिव व विधि परामर्शी, विधि व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई
७. मा.प्रधान सचिव व वरिष्ठ विधि सल्लागार, विधि व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८. मा.धर्मादाय आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
९. अध्यक्ष, देवस्थान व्यवस्थापन समिती, पश्चिम महाराष्ट्र, कोल्हापूर
१०. जिल्हाधिकारी तथा प्रशासक, देवस्थान व्यवस्थापन समिती, पश्चिम महाराष्ट्र, कोल्हापूर.
११. सचिव, देवस्थान व्यवस्थापन समिती, पश्चिम महाराष्ट्र, कोल्हापूर.
१२. निवडनस्ती का-१६.